

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЗПО «ДІТК»

Олександр СТРИЛЕЦЬ

31.08.2026 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчально-методичної
роботи ЗПО «ДІТК»

Сергій ГОРДІЄНКО

31.08.2026 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

З ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Рівень освіти: Фахова передвища освіта (ОПС «Фаховий молодший бакалавр») **Галузь знань:**

19 Архітектура та будівництво **Спеціальність:** 192 Будівництво та цивільна інженерія

Освітньо-професійна програма: «Будівництво та експлуатація будівель і споруд»

1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ

Цей документ регламентує порядок, критерії та процедури проведення всіх видів контрольних заходів з дисципліни. Система оцінювання розроблена з урахуванням сучасних європейських стандартів, методології предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL) та суворих вимог до психологічної безпеки освітнього середовища.

1.1. Філософія оцінювання (Методологія CLIL)

Оскільки дисципліна викладається за методом CLIL, оцінювання **не зводиться до механічної перевірки граматичних правил**. Головним об'єктом оцінювання є здатність здобувача освіти вирішувати прикладні інженерно-будівельні задачі за допомогою іноземної мови. Якщо під час захисту проєкту або виконання практичного кейсу здобувач припускається граматичної помилки (наприклад, плутає часи групи Perfect), але при цьому правильно розраховує тепловтрати будівлі (Transmission losses), безпомилково конвертує фути у метри або точно ідентифікує несучу стіну (load bearing wall) на англomовному кресленні, його оцінка за фахову компетентність **не підлягає суттєвому зниженню**. Пріоритет завжди надається правильності та технічній адекватності інженерної думки.

1.2. Педагогіка, обізнана з травмою (Trauma-Informed Assessment)

Процедури контролю адаптовані для роботи з особливими цільовими аудиторіями: ветеранами, учасниками бойових дій та особами, які постраждали від війни. Екзаменаторам та викладачам суворо наказується дотримуватися наступних принципів під час поточного та підсумкового контролю:

- **Усунення фактору раптовості:** Здобувачі повинні бути заздалегідь ознайомлені з форматом, критеріями та точним переліком тем кожного контрольного заходу.
- **Право на альтернативну форму (Opt-out):** Усне опитування або захист проєкту перед групою є стресовим фактором. За першим запитом здобувача-ветерана викладач зобов'язаний замінити усний комунікативний кейс (Role-play) на індивідуальне письмове аналітичне завдання еквівалентної складності без жодних штрафних санкцій.
- **Модерація тригерів:** Екзаменаційні білети та модульні тести не повинні містити несподіваних завдань, пов'язаних із катастрофами, руйнуваннями або загибеллю людей на виробництві, якщо здобувач не був попереджений. Здобувач має право відмовитися від роботи з певним текстом і попросити його заміну.

- **Адаптивність дедлайнів:** У разі погіршення психоемоційного або фізичного стану, перебування на реабілітації або виконання службових обов'язків, здобувач має право на пролонгацію строків складання модульних та підсумкових контролів.

1.3. Політика академічної доброчесності під час контролю

Контрольні заходи вимагають самостійного виконання.

- **Заборонено:** Використання програм машинного перекладу (Google Translate, DeepL тощо) для перекладу екзаменаційних текстів або написання відповідей. Це кваліфікується як академічне шахрайство і призводить до анулювання роботи (0 балів).
- **Дозволено:** Використання друкованих або затверджених електронних двомовних технічних словників. Використання LLM (ШІ) дозволено під час підготовки (СРС), але категорично заборонено під час написання модульних контрольних робіт (МКР) та екзаменів.

2. СИСТЕМА НАКОПИЧЕННЯ БАЛІВ ТА ВИДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, яка розподіляється на поточний контроль (70 балів) та підсумковий екзамен (30 балів).

2.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ (Formative Assessment) — Максимум 40 балів

Оцінюється систематична робота здобувача на 42 годинах практичних занять та виконання завдань СРС.

- **Практичні заняття (до 30 балів):** Викладач оцінює активність студента під час розв'язання математичних інженерних задач (Basic Math), читання креслень (Blue-line Prints), перекладу специфікацій матеріалів (Datasheets) та участі в комунікативних кейсах. За одне заняття здобувач може отримати від 0,5 до 1,5 бала.
- **Самостійна робота (до 10 балів):** Оцінюється якість створеного індивідуального білінгвального глосарію (Bilingual Technical Glossary), перекладу мануалів (наприклад, до систем HVAC) та написання професійного резюме (CV).

Критерії оцінювання поточних практичних завдань:

- *Високий рівень (1,5 бала):* Здобувач демонструє вільне оперування фаховою лексикою (напр., розрізняє *timber* та *balsa wood*). Безпомилково виконує математичні операції англійською мовою. Активно підтримує діалог у рольовій грі.
- *Середній рівень (1 бал):* Здобувач розуміє матеріал, але припускається граматичних неточностей або калькування. Відчуває труднощі з вимовою специфічних термінів (напр., *gauge*, *aisle*).
- *Низький рівень (0,5 бала):* Студент пасивний, виконує лише репродуктивні завдання з читання. Не здатен самостійно побудувати речення за фахом.
- *Незадовільно (0 балів):* Відмова від роботи або повна непередготовленість.

2.2. МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ (Summative Assessment) — Максимум 30 балів

Модульний контроль (МКР) проводиться 4 рази на семестр (після завершення кожного з чотирьох змістових модулів). Максимальний бал за одну МКР — 7,5 бала.

Формат проведення: **Комп'ютерне тестування (Computer-Based Testing)** у системі LMS (Moodle / Google Forms) або письмове тестування в аудиторії.

МКР складається з питань закритого типу (Multiple Choice), завдань на встановлення відповідності (Matching) та завдань із заповненням пропусків (Gap-fill).

Специфікація Модульних Контрольних Робіт:

- **МКР №1 (Вступ до інженерії та матеріали):** Перевіряє знання галузей інженерії (Structural, Geotechnical), видів традиційних та сучасних матеріалів (concrete, steel, timber, drywall), їхніх фізичних властивостей (durable, brittle, rigid, opaque) та еко-матеріалів (rammed earth, straw bale).

- **МКР №2 (Елементи будівлі, форми, вимірювання):** Охоплює розпізнавання 2D/3D форм (cylinder, dome, polygon), частин будівлі (foundation, load bearing wall, curtain wall, stairwell), конвертацію одиниць виміру (Imperial vs Metric: inches, feet, yards, meters, acres, hectares) та розв'язання базових математичних прикладів.
- **МКР №3 (Технологія будівництва та HVAC):** Перевіряє розуміння фаз будівництва (excavation, framing, finishing, walk-through), знання будівельної техніки (tower crane, backhoe), правил охорони праці (safety harness, grounded) та систем життєзабезпечення (heating demand, transmission/ventilation losses, heat exchanger, ERV).
- **МКР №4 (Проектування, CAD, простір):** Охоплює розшифровку умовних позначень креслень (action line, center line, detail symbol, title block), топографії ділянки (site survey, orientation, solar heat gain, prevailing wind) та термінології CAD і презентацій (exploded view, rendering, storyboarding, portfolio format).

3. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ: ЕКЗАМЕН (Максимум 30 балів)

Екзамен є ключовим інструментом комплексної перевірки компетентностей. До екзамену допускаються здобувачі, які набрали достатню кількість балів за поточний та модульний контроль.

Екзаменаційний білет формується за принципом диференційованої складності і складається з трьох питань, кожне з яких оцінюється максимум у 10 балів.

3.1. Структура Екзаменаційного Білета

Питання 1. Письмовий переклад автентичного тексту з цивільної інженерії (10 балів).

Здобувачу пропонується фрагмент технічного тексту (150-200 слів) з оригінальних мануалів, специфікацій матеріалів або будівельних норм.

- *Тематика текстів:* Властивості бетону та арматури, принципи роботи систем вентиляції з рекуперацією тепла (HRV), опис етапів зведення каркаса, або правила проектування пасивних сонячних будинків.
- *Вимоги:* Переклад має бути стилістично грамотним, з дотриманням норм української технічної мови. Не допускається буквальне калькування, яке спотворює інженерний зміст.
- *Оцінювання (10 балів):*
 - 9-10 балів: Бездоганний переклад з точним використанням фахової термінології.
 - 7-8 балів: Переклад правильний, але є незначні стилістичні огріхи.
 - 4-6 балів: Дослівний переклад, є помилки в передачі складних технічних термінів.
 - 0-3 бали: Суть тексту не розкрита, переклад неадекватний.

Питання 2. Лексико-граматичне та математичне тестування (10 балів).

Це завдання перевіряє вміння застосовувати англійську мову для інженерних розрахунків та опису фізичних процесів.

- *Формат:* 5 міні-задач. Наприклад:
 1. Конвертація: "Convert 15 feet to meters. Write the operation in words" (Відповідь: *Fifteen divided by three point two eight equals...*).
 2. Розрахунок площі: "The plot is 500 acres. Subtract 150 acres for roads. Convert the result to hectares".
 3. Граматична трансформація: Перетворити речення з активного стану в пасивний (Passive Voice), оскільки це типово для будівельних інструкцій (напр., "The contractor pours the foundation" $\rightarrow$ "The foundation is poured by the contractor").
- *Оцінювання (10 балів):* Кожна правильно розв'язана і граматично коректно записана міні-задача дає 2 бали. Оцінюється як правильність математичної логіки, так і орфографія числівників та термінів.

Питання 3. Практичний інженерний або комунікативний кейс (10 балів).

Це завдання найвищого (аналітично-творчого) рівня. Воно може виконуватися у формі усної відповіді, письмового звіту або розшифровки візуального матеріалу. За погодженням з викладачем (і з урахуванням Trauma-Informed підходу), здобувач обирає формат виконання.

- *Приклади кейсів:*

- **Кейс «Читання креслення»:** Здобувачу надається англomовне креслення (Blueline Print). Він повинен знайти та пояснити значення: *Title block*, *Dimension line*, *Section symbol*, *Door number symbol*, а також пояснити різницю між товщиною ліній (*line weight*).

- **Кейс «Тепловий баланс»:** Здобувачу надається схема будинку. Він повинен усно або письмово описати формулу теплового балансу ($\$H = L_T + L_V - F_U \cdot (G_S + G_I)\$$), детально пояснивши трансмісійні втрати (*transmission losses*) та внутрішні надходження (*internal gains*).

- **Кейс «Troubleshooting» (Вирішення проблем):** Моделювання ситуації на майданчику. Здобувач (в ролі архітектора) отримує ввідні дані: "Підрядник випадково пошкодив *load bearing wall* (несучу стіну). Запропонуйте англійською мовою план дій для забезпечення стабільності (*structural integrity*) будівлі та поясніть клієнту причину затримки".

- *Оцінювання (10 балів):*

- 9-10 балів: Здобувач демонструє здатність до синтезу інформації, вільно оперує складною фаховою лексикою, логічно і аргументовано захищає інженерне рішення.

- 7-8 балів: Рішення правильне, але лексичний запас дещо обмежений, присутні граматичні помилки, що не заважають розумінню.

- 4-6 балів: Здобувач розуміє проблему, але не може самостійно сформулювати розгорнуту відповідь англійською мовою без постійних підказок екзаменатора.

- 0-3 бали: Нерозуміння суті кейсу та нездатність застосувати англійську мову для його вирішення.

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ: ЯК УСПІШНО ПРОЙТИ КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Для успішного складання модульних контролів та екзамену здобувачам фахової передвищої освіти ЗПО «Дніпровський ПТК» рекомендується дотримуватися наступних стратегій підготовки:

4.1. Робота з фаховим словником (Термінологія)

- Не намагайтеся завчити слова ізольовано. Будівельна термінологія найкраще запам'ятовується в контексті. Використовуйте свій білінгвальний глосарій, створений під час СРС.

- Звертайте увагу на багатозначність слів. Наприклад, слово *elevation* у топографії означає «висота над рівнем моря», а в кресленнях (*elevation drawing*) — це «вид будівлі збоку / фасад». Слово *grade* може означати «градус нахилу схилу» (*steep grade*), а як дієслово (*to grade the site*) — «вирівнювати майданчик перед заливкою фундаменту».

- Запам'ятайте ключові антонімічні пари властивостей матеріалів: *transparent* (прозорий) — *opaque* (непрозорий); *rigid* (жорсткий) — *flexible* (гнучкий); *durable* (довговічний) — *brittle* (крихкий).

4.2. Підготовка до математичних розрахунків

- Для успішного виконання Завдання 2 на екзамені, виписіть і вивчіть напам'ять базові коефіцієнти конвертації систем:

- 1 meter = 3.28 feet. (Щоб перевести фути в метри, треба **divide by** 3.28).

- 1 inch = 2.54 cm.

- 1 hectare = 2.47 acres.

- 1 kilogram = 2.2 pounds. (Щоб перевести фунти в кілограми, треба **divide by** 2.2).

- Тренуйтеся записувати математичні формули словами. Наприклад, " $250 - 50 = 200$ " має бути записано як "*Two hundred and fifty minus fifty equals two hundred*" або "*Two hundred and fifty less fifty comes to two hundred*".

4.3. Стратегії читання та розшифровки архітектурних креслень (Blueline Prints)

На екзамені ви гарантовано зустрінетеся із завданням на читання англомовних схем або планів.

- Завжди починайте аналіз креслення з **Title block** (основного напису/штампу в кутку). Там вказана назва проєкту, масштаб та ідентифікатор сторінки.
- Звертайте увагу на товщину ліній (**line weight**). Якщо лінія товста (**bold**), це первинний об'єкт (*primary object*), наприклад, несуча стіна (*load bearing wall*). Якщо лінія середня, це вторинний об'єкт (*secondary object*), наприклад, кухонна шафа (*cabinet*).
- Якщо ви бачите пунктирну лінію (*dashed line*), це **phantom line** (фантомна лінія), яка показує, що об'єкт (наприклад, вікно) може мати інше положення. Якщо це суцільна дуга біля дверей — це **action line** (лінія дії), що показує напрямок їх відкривання.
- Стрілки, що вказують на розріз будівлі, супроводжуються **section symbols** (символами перерізу) та з'єднані **cutting-plane line** (лінією площини перерізу).

4.4. Розуміння фізики процесів (Системи життєзабезпечення)

Для успішного вирішення кейсів на аналітично-творчому рівні (Блок 3), ви повинні розуміти не лише переклад слів, але й суть інженерних процесів.

- **Heat Recovery Ventilation (Рекуперація тепла):** Ви повинні вміти пояснити, що головна перевага цієї системи полягає в тому, що свіже повітря (*fresh intake air*) і відпрацьоване вологе повітря (*moisture-laden exhaust air*) проходять через теплообмінник (*heat exchanger*), але **ніколи не змішуються (never mix)**. Тепло передається через стільникову структуру (*honeycomb-like structure*).
- **Green Construction (Екологічне будівництво):** Під час захисту проєкту будьте готові аргументувати вибір матеріалів. Наприклад, чому ви обрали солом'яні тюки (*straw bales*)? Відповідь: "*They provide excellent insulation, but they are vulnerable to moisture damage*" (Вони забезпечують чудову ізоляцію, але вразливі до пошкоджень від вологи).
- **Orientation (Орієнтація будівлі):** Запам'ятайте, що в холодному кліматі будинок повинен виходити фасадом на південь (*to face south*), щоб максимізувати надходження сонячного тепла (*solar heat gain*). Деревина на ділянці варто зберігати, оскільки вони діють як буфер проти панівного вітру (*prevailing wind*).

4.5. Психологічна підготовка та подолання мовного бар'єру

- **Не бійтеся робити помилки під час говоріння.** Екзаменатор оцінює вашу здатність передати інженерну думку, а не ідеальну британську вимову. Використовуйте прості, але чіткі професійні конструкції: "*I recommend using concrete because it is durable*" замість складних витіюватих речень.
- **Використовуйте фрази-кліше для комунікації:**
 - Щоб перепитати: "*Could you explain what you mean by...?*".
 - Щоб заспокоїти клієнта або підрядника: "*Don't worry... In the meantime, we will...*".
 - Щоб висловити професійну думку: "*In my opinion, we should go with... because...*".
- **Пам'ятайте про свої права (Trauma-Informed Approach):** Якщо ви відчуваєте сильний стрес перед усним захистом екзаменаційного кейсу, ви маєте повне право попросити викладача замінити його на письмовий формат здачі. Це ваше право, закріплене в нормативних документах коледжу. Головне завдання контролю — показати ваші професійні знання у комфортному для вас форматі.

5. ПІДСУМКОВА ТАБЛИЦЯ КОНВЕРТАЦІЇ БАЛІВ (ГРАДАЦІЯ)

Відповідно до системи оцінювання ЗПО «Дніпровський ПТК», загальна сума балів за поточний контроль (70 балів) та екзамен (30 балів) переводиться у підсумкову оцінку за наступною шкалою:

- **90 - 100 балів:** Відмінно (A) — Видатні результати з незначними похибками. Здобувач демонструє високий рівень іншомовної епістемологічної автономії.
- **82 - 89 балів:** Добре (B) — Стандарт вище середнього, але з деякими помилками.
- **74 - 81 бал:** Добре (C) — Загалом хороша робота з певною кількістю помітних лексичних або стилістичних помилок.
- **64 - 73 бали:** Задовільно (D) — Непогано, але зі значними недоліками. Базовий рівень розуміння інженерної термінології.
- **60 - 63 бали:** Задовільно (E) — Виконання відповідає мінімальним критеріям (пороговий рівень).
- **35 - 59 балів:** Незадовільно (FX) — Необхідно виконати певну додаткову роботу для отримання заліку/складання екзамену. Компетенції сформовані частково.
- **0 - 34 бали:** Незадовільно (F) — Необхідно виконати значну подальшу роботу. Призначається повторне вивчення дисципліни або серйозне перепрацювання матеріалу.